

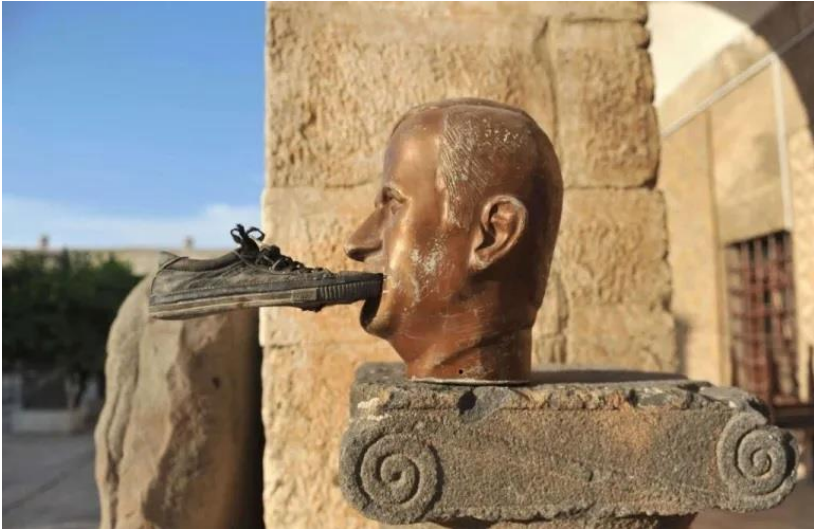
آینده‌ی سوریه را مردم سوریه رقم خواهند زد، نه هیچ کس دیگر!

تصاویر اقتصادی

گفت‌وگو با لیلا الشامی

ترجمه‌ی دریا موسوی

لایلا الشامی و رایین یاسین کساب نویسندگان کتاب «کشوری در حال سوختن: سوری‌ها در انقلاب و جنگ» هستند؛ اثری مهم که به سال‌های نخست انقلاب و تجربیات گوناگون خودسازمان‌دهی مردمی می‌پردازد. ما در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۹ با آن‌ها گفت‌وگو کردیم. مصاحبه‌ی پیش رو گفت‌وگویی مستقل نیست، بلکه بیشتر به‌منزله‌ی افزوده‌ای بر مصاحبه‌های پیشین است.

وقتی در سال ۲۰۱۹ با شما مصاحبه کردیم، گفتید که مردم سوریه با چندین نوع فاشیسم روبه‌رو هستند؛ فاشیسم رژیم، و فاشیسم برخی گروه‌های اسلام‌گرای شورشی مانند هیئت تحریر شام. فکر می‌کنید هیئت تحریر شام از آن زمان تاکنون، دست‌کم از نظر راهبردی، تغییری کرده است؟

هیئت تحریر شام در طول این سال‌ها تغییرات چشم‌گیری داشته است. این گروه از بنیان خود در القاعده، که سازمانی جهادی و فراملیتی بود، فاصله گرفته و به پروژه‌ای اسلام‌گرا و ملی‌گرای سوری تبدیل شده است. به نظر می‌رسد که جولانی شخصی مصلحت‌گرا است. او تجربه‌ی زیادی در تشکیل نهادهای حکومتی دارد؛ چرا که از سال ۲۰۱۷ در دولت نجات سوریه بر ادلب حکومت کرده است. این دولت، که متشکل از تکنوکرات‌های غیرنظامی بود و توسط مجلس شورا منصوب شده بود، نه از طریق انتخابات دموکراتیک، هیچ زنی در پست‌های رهبری نداشت. آنها مسئول ارائه‌ی خدمات، توزیع کمک‌های انسانی با همکاری سازمان‌های بین‌المللی و حفظ امنیت بودند. آنها این کار را تحت شرایط بسیار دشواری انجام دادند، ادلب و اقتصاد آن نسبت به سایر مناطق سوریه ثبات بیشتری داشت. این امر برای آنها حمایت مردمی به همراه آورد، اما آنها همچنان نیرویی اقتدارگرا و استبدادی باقی مانده‌اند. اگرچه مردم در ادلب آزادی‌های بیشتری نسبت به مناطق تحت کنترل رژیم اسد داشتند، اما به دلیل سرکوب

مخالفان، زندانی کردن منتقدان و گزارش‌هایی مربوط به تخلفات در زندان‌ها، شاهد اعتراضات مستمر علیه هیئت تحریر شام در طول این سال‌ها بوده‌ایم. از زمان سرنگونی اسد، جولانی آشکارا تلاش کرده تا برای خود مشروعیت مردمی و بین‌المللی به دست آورد. او با جوامع اقلیت، اعم از اقلیت‌های مذهبی و کوردها، ارتباط برقرار کرده و تلاش کرده است تا آنها را نسبت به آینده‌شان در کشور مطمئن سازد. او با صدور فرمان‌هایی هر گونه مداخله در پوشش زنان را ممنوع اعلام کرده است. بسیاری از سوری‌ها با این اقدامات احساس اطمینان می‌کنند، اما بسیاری دیگر همچنان محتاط هستند. نباید فراموش کنیم که این یک دولت انتقالی است. اکنون پرسش این است که سایر بازیگران، از جمله نیروهای مرفقی و دموکراتیک، تا چه حد در آینده سوریه دخیل خواهند بود. و آیا یک جنبش مردمی دیگر از پایین ظهور خواهد کرد تا رهبران را پاسخ گو کند و به سوی اهداف اولیه‌ی انقلاب پیش ببرد؟

چگونه سقوط ناگهانی رژیم اسد را توضیح می‌دهید؟ برخی این سقوط را پیروزی یک شبه‌نظامی مسلح و سازمان‌یافته می‌دانند که با حمایت ترکیه توانست از ضعف حزب‌الله بهره ببرد. برخی دیگر آن را ادامه و فعال سازی مجدد روند انقلابی می‌دانند و بر اهمیت خیزش‌های محلی و مردمی در این پیروزی تأکید می‌کنند. آیا ما با یک تغییر رژیم روبه‌رو هستیم یا مرحله‌ای تعیین‌کننده در یک فرایند انقلابی بلندمدت؟

من این امر را ترکیبی از هر دو می‌بینم. سقوط رژیم یک رویداد تعیین‌کننده بود. این رخداد، پایان یک دوران هولناک از قساوت و خونخواری در تاریخ سوریه است. همچنین فرصتی فوق‌العاده برای شروع دوباره‌ی فعالیت‌های مدنی است که ممکن است به ادامه‌ی فرایند انقلابی منجر شود. امروز سوری‌ها از سراسر جهان به سمت سوریه سرازیر شده‌اند. بسیاری از این انقلابیون هرگز از رؤیاهای خود دست نکشیده‌اند و از

تجربیات سازمان‌دهی در تبعید و ارتباط با فرهنگ‌های سیاسی مختلف درس‌های زیادی آموخته‌اند. در حال حاضر، اقدامات مبتکرانه‌ی زیادی در حال شکل‌گیری است و فرصت‌ها و امیدهایی پدیدار شده‌اند که سوری‌ها سال‌ها از آنها بی‌بهره بودند. البته چالش‌های فراوانی هنوز وجود دارد که باید بر آنها غلبه کرد.

چند سال پیش، شما متن مهمی با عنوان «آنتی امپریالیسم/احمق‌ها» نوشتید که در آن به نقد چپ‌گرایانی پرداختید که با لجاجت از درک انقلاب سوریه سر باز می‌زدند و تلاش می‌کردند آن را در چارچوب‌های کهنه و دور از واقعیت خود ترجمه کنند. با این حال، گرداب ژئوپلیتیکی که سوریه امروز در آن گرفتار است، این پرسش را مطرح می‌کند که چگونه این امر ممکن است بر وضعیت سیاسی کنونی و آینده‌ی سوریه تأثیر بگذارد؟

بزرگ‌ترین هراس من برای آینده‌ی سوریه، دخالت دولت‌های خارجی به‌ویژه اسرائیل و ترکیه است. این دولت‌ها تهدیدی بزرگ برای آینده‌ی کشور هستند. اما مردم سوریه همچنان به مبارزه با امپریالیسم ادامه خواهند داد، همان‌گونه که در سال‌های اخیر با امپریالیسم روسیه و ایران جنگیده‌اند. شاید حالا که نیروهای امپریالیستی که مردم سوریه با آنها می‌جنگند مورد پسند بخشی از چپ «ضد امپریالیسم» نیست، حمایت بیشتری از مبارزات ما شود. اما در مبارزه با امپریالیسم، نباید سوری‌های حاضر در میدان را فراموش کرد. باید به آنها گوش داد و از آنها آموخت. ژئوپلیتیک تنها بخشی از داستان است. در نهایت، آینده‌ی سوریه به دست سوری‌ها رقم خواهد خورد، و نه هیچ‌کس دیگر. دو هفته‌ی گذشته این را به ما آموخته است. به همین دلیل، مردم باید با نیروهای پیشرو و دموکراتیک حاضر در میدان همبستگی نشان دهند تا آنها قدرت بیشتری پیدا کنند و بتوانند در برابر نیروهای متعدد ضد انقلاب مقاومت کنند.

در ۱۳ سال گذشته، از آغاز انقلاب سوریه تا کنون، تجربیات سیاسی پی‌درپی و زیادی روی داده است. ابتدا شوراهای محلی و کمیته‌های هماهنگی شکل گرفتند که در مواجهه با سرکوب رژیم و ترک یا فرار آن از بخش‌های وسیعی از کشور خود را به صورت افقی سازمان‌دهی کردند. همچنین روزاوا را داریم که سعی دارد کمونالیسم مورد نظر حزب کارگران کوردستان (پ.ک.ک) را سازماندهی کند. و البته دولت اسلامی وجود دارد، که یک دولت دینی فاشیستی است. هر یک از این تجربیات، چه از بین رفته باشند، یا اگر هنوز برای بقا تلاش می‌کنند، جهانی آرمانی، مجموعه‌ای از امیال، و تفسیری از جهان به همراه داشته‌اند که از خودشان فراتر رفته است. همان‌گونه که کمون پاریس، ۱۵۰ سال بعد، همچنان الهام بخش تخیلات ما است. امروز از این تجربیات چه چیزی در سوریه باقی مانده است؟ آیا هیچ کدام از آنها برای شما قابل تجدید یا مطلوب به نظر می‌رسد، یا با وضعیتی کاملاً جدید مواجهیم؟

ما هنوز در روزهای آغازین فروپاشی رژیم هستیم، اما سوری‌ها از همین حالا در حال سازمان‌دهی خود هستند. تجربه‌ی انقلابی ممکن است سرکوب شده باشد، اما هرگز نمی‌میرد. این تجربه در سوری‌هایی که آن را زیسته‌اند زنده است و ما را برای همیشه تغییر داده است. تجربه‌ی کمیته‌های هماهنگی محلی و شوراهای محلی در سراسر سوریه درس‌های ارزشمندی دارد. همین امر در مورد تجربه‌ی مناطق تحت کنترل کوردها در شمال سوریه نیز صادق است که تا به امروز ادامه دارد، هرچند که حالا در معرض تهدید است. من باور دارم که در ماه‌های آینده شاهد احیای این میراث و ادامه‌ی آن توسط سوری‌ها خواهیم بود. پرسش اصلی این است که آیا جهان از آنها حمایت خواهد کرد یا نه.

پیوند با متن اصلی:

<https://theanarchistlibrary.org/library/leila-al-shami-the-future-of-syria-will-be-decided-by-the-syrians-and-nobody-else>